

Justitsministeren (Frank Jensen):

Ligesom forskningsministeren vil jeg også gerne indledningsvis takke Kristeligt Folkeparti for at have taget initiativ til denne debat om xenotransplantation.

Det er vigtigt, at der til stadighed er en bred og åben debat om et emne som dette, der for så mange af os i høj grad stiller krav om en ny og anderledes måde at tænke på, og det er vigtigt, at debatten ikke alene kommer til at koncentrere sig om menneskers sundhed, men også om forholdene for de dyr, som berøres af xenotransplantation, enten fordi de bliver anvendt som organdonorer, eller fordi de bliver anvendt til den forskning, som skal udføres.

Som det sidste punkt i forespørgslen spørges der, hvordan regeringen vil sikre, at donor- og forsøgsdyrenes velfærd overvåges nøje, når der udføres forskning i og forsøg med overførsel af organer fra dyr til mennesker. Ved besvarelsen af et sådant spørgsmål må man huske, at vi i Danmark altid har brugt og som samfund har accepteret at bruge dyr til både fødevarerproduktion og forsøg. Det afgørende er derfor ikke, om dyr må bruges, men – som forespørgslen også antyder – hvilke betingelser man skal opstille for brugen, og hvilke kontrolforanstaltninger der skal være til stede.

Dyreforsøgstilsynet har over for mig oplyst, at ansøgninger om tilladelse til at foretage dyreforsøg med henblik på at kunne udføre xenotransplantation bliver behandlet efter reglerne i dyreforsøgsloven og de bekendtgørelser, der er udstedt i medfør af denne lov, ligesom alle andre dyreforsøg. Det samme gælder den efterfølgende kontrol af de dyr, der anvendes i forsøg vedrørende xenotransplantation.

Efter dyreforsøgsloven må man ikke anvende hvirveldyr til forsøg, der må formodes at være forbundet med smerte, lidelse, angst eller varige mén for dyrene, medmindre man har en tilladelse fra Dyreforsøgstilsynet. Man kan desuden kun få tilladelse til forsøg med bestemte formål, f.eks. forebyggelse og behandling af sygdomme hos mennesker eller anden forskning. Loven indeholder endvidere en bestemmelse om, at Dyreforsøgstilsynet kan afslå at give tilladelse til dyreforsøg, hvis forsøget ikke skønnes at være af væsentlig værdi.

Det er også fastslået i dyreforsøgsloven, at dyreforsøg som udgangspunkt kun må udføres, når dyret er bedøvet. Hvis bedøvelse ikke er mulig eller uforenelig med forsøget, skal dyrets smerte, lidelse, angst eller varige mén begræn-

ses mest muligt med andre midler. Dyreforsøg må dog under ingen omstændigheder medføre stærke smerter, anden intens lidelse eller intens angst. Dyreforsøgsloven skal således sikre, at dyreforsøg kun finder sted, når de tjener et anerkendelsesværdigt formål, og når det kan godtgøres, at dyret behandles bedst muligt efter de givne omstændigheder.

Kontrollen med dyrene og med lovens overholdelse sker med Dyreforsøgstilsynets behandling af ansøgninger og ved tilsynets inspektioner af de institutioner og virksomheder, der får tilladelse til at udføre forsøg. Tilladelser til dyreforsøg bliver ofte givet efter dialog mellem ansøgeren og Dyreforsøgstilsynet om forsøgets opbygning, og skulle det forekomme, at dele af en ansøgning om tilladelse til et forsøg er overflødige eller uhensigtsmæssige, vil det kunne ændres under denne proces.

Hvis der i fremtiden skal foretages forsøg med overførsel af organer fra dyr til mennesker, vil man formentlig anvende organer fra grise, da man bl.a. på grund af grises fysiologiske og anatomiske ligheder med mennesket har valgt at satse på grisen som organonor. Der er efter min opfattelse ikke grund til at tro, at der generelt vil være tale om væsentlige velfærdsmæssige problemer for grisene ved, at de bliver anvendt som organonor ved xenotransplantation. Disse dyr vil i langt de fleste henseender ikke have det dårligere end dyr, der skal anvendes til produktion af fødevarer.

Derimod vil f.eks. forsøget, der skal afklare, i hvilket omfang transplanterede organer afstødes, kunne være belastende forhold for dyr, der modtager organer. Dyreforsøgslovens regler beskytter i disse tilfælde forsøgsdyrene mod unødigt smerte eller lidelse og sikrer, at dyrene under ingen omstændigheder kommer til at opleve stærk smerte eller lignende. Jeg har fuld tillid til, at Dyreforsøgstilsynet, når det giver tilladelse til at foretage dyreforsøg, sikrer, at loven overholdes, også når det gælder eventuelle forsøg vedrørende xenotransplantation.

Forhandling**Tove Videbæk (KRF):**

»Jeg tænker på, om mit liv, om det er mit, eller om det tilhører lægerne, og i så fald om jeg overhovedet er mig selv mere.«

Sådan spørger Peter Seeberg i sin novelle »Patienten« fra 1962. Den handler om en mand, der